

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝUKOVÉ PROGRAMY

Nabídka pro mateřské, základní a střední školy

září 2010

Environmentální výukové programy Muza Říčany

Vážení pedagogové, do rukou se vám dostává nabídka environmentálních výukových programů. Programy jsou rozděleny podle témat a zároveň podle věkových kategorií.

Doufáme, že vás nabídka zaujme, programy se vám budou líbit a budete se k nám rádi vracet.

Těšíme se na spolupráci!

Jakub Halaš, ředitel muzea
a Marie Machová, koordinátorka EVP

Praktické informace

Environmentální výukový program (EVP) je výchovně vzdělávací lekce, jejímž smyslem je obohatit vzdělávání na všech stupních škol o ekologický a environmentální rozměr. Cílem EVP je důraz na ekologické myšlení a jednání, na nekonzumní hodnotové orientace a na spoluzodpovědnost člověka za stav životního prostředí. Děje se tak prostřednictvím interaktivních, tvořivých a kooperativních metod úměrně věkové kategorii žáků a jejich zkušenostem*.

EVP jsou vhodné pro doplnění výuky nejen přírodopisu a biologie, ale také fyziky, zeměpisu, občanské výchovy nebo dějepisu.

EVP probíhají dle svého charakteru **v budově muzea, na muzejní zahradě, v terénu nebo na hájovně a jejím okolí.**

EVP vede vždy **lektor, popř. dva lektori s dlouhodobými zkušenostmi a odborným vzděláním.**

Lektor zodpovídá za programovou část výukového programu. **Odpovědnost za žáky nese po celou dobu trvání programu doprovázející pedagog.**

Cena programu se počítá podle počtu žáků, počet žáků se vynásobí cenou na jednoho žáka. Minimální cena jednoho programu je 400 Kč.

* Aleš Máchal, Jan Činčera, Lenka Daňková, Václav Broukal, Petra Šimonová členové pracovní skupiny ke kvalitě EVP fungující při SSEV Pavučina

Začátek programu, dobu konání a částečně i místo konání lze přizpůsobit vašim potřebám.

Programy se standardně konají v Říčanech a nejbližším okolí. Pokud se ze závažných důvodů dohodneme, že se program bude konat mimo Říčany, účtujeme k ceně programu i částku za dobu, kterou lektor stráví cestováním. Cena se pohybuje od 100 do 200 Kč v závislosti na lokalitě.

U vícedenních programů je nutné zaplatit **zálohu**, a to minimálně dva týdny předem. Až po připsání zálohy na náš účet bude objednávka programu považována za závaznou. Bližší informace obdržíte při objednávání programu.

V případě výukového programu v terénu je třeba, aby žáci měli **odpovídající oblečení a vybavení**, které jim umožní plnohodnotnou účast na programu (pevné pohodlné boty do přírody, sportovní oblečení, bundu nebo pláštěnku proti dešti, batůžek na záda s jídlem a pitím).

Jak program objednat?

telefonicky na čísle 323 603 161 nebo 605 169 533 (Marie Machová) v pracovní dny od 8 do 16 h – **doporučujeme, domluva je jednodušší a rychlejší**
e-mailem na adrese marie.machova@muzeum.ricany.cz

Programy připravuje Muzeum Říčany, ve spolupráci s Ekocentrem Říčany, za finanční podpory města Říčany.

 muzeum
ŘÍČANY

Výukové programy byly finančně podpořeny Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci společného programu Národní síť EVVO.

Téma														
Název programu	Doba trvání	Místo konání	Cena	MŠ	1. stupeň ZŠ					2. stupeň ZŠ				SŠ
				3.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	1.-4.
LES														
O Habřílkovi	2 h	muzeum/terén	30	●	●									
Les včera, dnes a zítra	3 h	muzeum/terén	35			●	●	●	●	●	●	●	●	
VODA														
Voda vodička	2 h	muzeum	30	●	●	●								
Voda a život	3 h	muzeum	35				●	●	●	●	●			
H2O	3 h	muzeum	35									●	●	●
ŽIVOČICHOVÉ														
Skřítek a zvířátka	2 h	muzeum/terén	30	●	●									
Pojďte s námi za zvířaty	3 h	muzeum/terén	35			●	●	●	●	●	●			
INVAZNÍ DRUHY														
Nebyli, jsou a budou	3-4 h	muzeum/terén	35									●	●	●
ROČNÍ OBDOBÍ														
Jaro kolem nás	2 h	muzeum/terén	30	●	●									
Po stopách víly Podziměnky	3,5 h	terén	35	●	●									
ODPADY														
PETruška na cestách	2 h	muzeum	30	●	●	●								
Není odpad jako odpad	3 h	muzeum	35				●	●	●	●	●			
Bohatství v odpadkovém koši	3 h	muzeum	35									●	●	●
SPOTŘEBA														
Nákup na cizí účet	3 h	muzeum	35				●	●	●	●	●			
Made in China	3 h	muzeum	35									●	●	●
ZEMĚDĚLSTVÍ A VÝŽIVA														
Tajemství našeho talíře	3 h	muzeum	35					●	●	●	●	●		
ENERGIE														
Tajemná energie	3 h	muzeum	35				●	●	●	●	●			
Energie současnosti a budoucnosti	3 h	muzeum	35									●	●	●
DOPRAVA														
Jedeme v tom všichni	3 h	muzeum	35						●	●	●	●	●	●
ZEMĚPIS A VLASTIVĚDA														
Křížem krážem po Česku	3-4 h	muzeum	35					●	●	●	●	●		
HISTORIE														
Historicko-vlastivědná vycházka po Říčanech	2 h	terén	35		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Na říčanském panství	3 h	muzeum	35							●	●	●	●	●
PŘÍRODOVĚDNÉ PROGRAMY V TERÉNU A NA HÁJOVNĚ														
Přírodovědná vycházka	2-4 h	terén	35	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Kam se poděly černé lesy?	4-5 h	terén	zdarma							●	●	●	●	●
Expedice „Hájovna“	2 dny	hájovna	300			●	●	●	●	●	●	●	●	●
ZÁŽITKOVÉ PROGRAMY NA HÁJOVNĚ														
Akce „T“	2 dny	hájovna	350					●	●	●	●	●	●	●

Název: O Habřílkovi	Téma: Les
Délka trvání: 2 h	Místo konání: muzeum/terén
Věk: předškoláci, 1. třída ZŠ	Cena: 30 Kč/žák

Habřílek nás provede lesem, bude to zkušený průvodce, v lese se narodil a vyrůstal. Co tu roste? Kdo se potuluje v noci lesem? A kdo přes den chodí pít do studánky? Habřílek to všechno ví a dětem prozradí.

Program probíhá za příznivého počasí (jaro až podzim) v lese, během zimy v muzeu.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Dítě a svět; Člověk a příroda - prvouka.

Název: Les včera, dnes a zítra	Téma: Les
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum/terén
Věk: 2.-9. třída ZŠ	Cena: 35 Kč/žák

Lesy byly odjakživa pro člověka důležité. I v současné době, kdy je mnoho věcí vyráběno z umělých materiálů, neztrácí dřevo svůj význam. Pojďme se společně podívat na naše lesy, jak se v nich hospodařilo a hospodaří.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda – prvouka/přírodověda/přírodopis, Člověk a společnost – výchova k občanství, průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Voda vodička	Téma: Voda
Délka trvání: 2 h	Místo konání: muzeum
Věk: předškoláci, 1. a 2. třída ZŠ	Cena: 30 Kč/žák

Kde se bere voda? Kdo ve vodě a u vody bydlí? Proč je voda důležitá? Pojďme se společně podívat, kudy voda putuje. Po cestě se setkáme s mnohými nástrahami, stejně jako voda, která nemá svoji cestu vůbec lehkou.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Dítě a svět; Člověk a příroda - prvouka.

Název: Voda a život	Téma: Voda
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 3.-7. třída ZŠ	Cena: 35 Kč/žák

Vody bývalo na světě dost. V současné době je jí buď málo, nebo moc. Kde se voda používá, proč a jak vodou šetřit, komu tvoří voda prostředí pro život? Na tyto a mnohé další otázky budeme společně hledat odpovědi.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda – přírodověda/přírodopis, Člověk a společnost – výchova k občanství; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: H2O	Téma: Voda
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 8.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: 35 Kč/žák

Voda je nezastupitelnou sloučeninou na Zemi. Bez vody by nebylo života. Je třeba si ji hýčkat, pečovat o ni a šetřit s ní. Jak to ale dokázat?

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda – přírodopis/biologie, Člověk a společnost – výchova k občanství; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Skřítek a zvířátka	Téma: Živočichové
Délka trvání: 2 h	Místo konání: muzeum/terén
Věk: předškoláci, 1. třída ZŠ	Cena: 30 Kč/žák

Pojďme společně nahlédnout do světa zvířátek! Pořád bude co objevovat. Dozvíme se o tom, která zvířátka můžeme potkat u nás, kde a jak žijí, čím se živí, a také, jak je chránit.

EVP lze realizovat v terénu i v muzeu, záleží na počasí a dohodě s učitelem.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Dítě a svět; vzdělávací oblast Člověk a jeho svět – prvouka, průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Pojdte s námi za zvířaty	Téma: Živočichové
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum/terén
Věk: 2.-7. třída ZŠ	Cena: 35 Kč/žák

Společně nahlédneme do zvířecí říše a pokusíme se odhalit spoustu záhad. Zaměříme se na soužití zvířat a člověka.

EVP lze realizovat v terénu i v muzeu, záleží na počasí a dohodě s učitelem.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda – přírodopis, průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Nebyli, jsou a budou	Téma: Invazní druhy
Délka trvání: 3-4 h	Místo konání: muzeum/terén
Věk: 8.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: 35 Kč/žák

Nepůvodní druhy, které se dostávají na naše území, se mohou stát invazními. V tu chvíli je potřeba vyhodnotit riziko a nebezpečné druhy likvidovat. Jak ale poznat, který druh je nebezpečný a který užitečný?

Pozn.: EVP je možno učít v kuse (3 hodiny), nebo během 2 dvouhodinovek (např. biologická praktika). V tom případě se jeho cena navyšuje na 2x20 Kč, tj. 40 Kč.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda – přírodopis/biologie, Člověk a společnost – výchova k občanství; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Jaro kolem nás	Téma: Roční období - Jaro
Délka trvání: 2 h	Místo konání: muzeum, terén
Věk: předškoláci, 1. třída ZŠ	Cena: 30 Kč/žák

Na jaře se v přírodě dějí velké změny. Pojdme si společně o nich povídat, podívat se na jarní kytičky, do přírody, nebo jen do okolních zahrádek. Také společně probudíme zvířátka ze zimního spánku a přivoláme zvířátka, která byla přes zimu v teplých krajích.

Pozn.: EVP probíhá částečně vevnitř, z části venku.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Dítě a svět; Člověk a příroda - prvouka.

Název: Po stopách víly Podziměnky	Téma: Roční období - Podzim
Délka trvání: 3,5 h	Místo konání: terén
Věk: předškoláci, 1. třída ZŠ	Cena: 35 Kč/žák

Na podzim je v přírodě tolik krásných věcí... Společně se vydáme po stopách víly Podziměnky, která nám básničkami napoví, kdy mít oči otevřené, aby nám nic z té krásy neuniklo. Potkáme se s ptáčky, zapomenutými lesními plody, ježkem, veverkami, lidovými pranostikami a na konci nás možná bude čekat pravý podzimní poklad.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Dítě a svět; Člověk a příroda - prvouka.

Název: PETruška na cestách	Téma: Odpady
Délka trvání: 2 h	Místo konání: muzeum
Věk: předškoláci, 1. a 2. třída ZŠ	Cena: 30 Kč/žák

PETka Petruška má před sebou dlouhou cestu, ještě nedávno v ní byla limonáda, teď je prázdná. Co s ní bude dál? Co všechno patří do kontejneru na plast? A co do dalších kontejnerů? A proč vůbec třídíme? Podíváme se, jak to s těmi odpady doopravdy je.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Dítě a svět; Člověk a příroda - prvouka.

Název: Není odpad jako dopad	Téma: Odpady
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 3.-7. třída ZŠ	Cena: 35 Kč/žák

V současné době se třídění odpadu stává běžnou součástí našich životů. Umíme třídít, víme, co kam vyhodit, ale co se s vytříděnými surovinami děje? Jak a kde se recyklují? V programu se také dopátráme toho, jaký odpad je ze všeho nejlepší.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda - přírodopis, Člověk a společnost – výchova k občanství; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Bohatství v odpadkovém koši	Téma: Odpady
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 8.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: 35 Kč/žák

Odpady jsou součástí našich životů. Je ale na nás, jaké odpady vytřídíme následně recyklujeme. Jsme to my, kdo ovlivňuje množství a strukturu vznikajícího odpadu.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda – přírodopis/biologie, Člověk a společnost – výchova k občanství, občanský a společenskovední základ; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Nákup na cizí účet	Téma: Odpovědná spotřeba
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 3.-7. třída ZŠ	Cena: 35 Kč/žák

Vydáme se po stopách ovoce z naší svačiny do celého světa a dozvíme se, na čem roste čokoláda. Zamyslíme se nad tím, jak naše každodenní rozhodování při nákupu jídla nebo hraček ovlivňuje život lidí a přírodu na druhém konci zeměkoule.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět; průřezová témata Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Název: Made in China	Téma: Odpovědná spotřeba
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 8.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: 35 Kč/žák

Kdo platí plnou cenu za naše "levné nákupy"? Z čeho je vlastně vyroben mobilní telefon a co se s ním stane, když ho odložíme? Co všechno se musí stát, než si obléknu bavlněné tričko? Jak to vypadá tam, kde se bavlna pěstuje? Co všechno můžu ovlivnit, když si vybírám zboží v obchodě? Jak velkou ekologickou stopu zanecháváme na Zemi?

Zařazení v rámci RVP: Vzdělávací oblast Člověk a společnost – výchova k občanství; Člověk a svět práce; průřezová témata Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Název: Tajemství našeho talíře	Téma: Zemědělství a výživa
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 4.–8. třída ZŠ	Cena: 35 Kč/žák

Většina potravin ze supermarketu je tak anonymní a nemáme moc šancí dozvědět se, jak vznikly a jakou cestu k nám absolvovaly. V programu se na tuto cestu vydáme a prostřednictvím her a aktivit se dozvíme, co vlastně jíme a jak naše jídlo vzniká.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda - přírodopis, zeměpis, Člověk a společnost – Výchova k občanství; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Tajemná energie	Téma: Energie
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 3.-7. třída ZŠ	Cena: 35 Kč/žák

Kde se vzal elektrický proud v naší zásuvce? Z čeho a jakými způsoby lze vyrábět energii? Jaké to má dopady na životní prostředí? Může šetřit energií i školák? Na všechny otázky odpoví náš výukový program.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda – fyzika, zeměpis, přírodopis, Člověk a společnost – dějepis; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Energie současnosti a budoucnosti	Téma: Energie
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 8.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: 35 Kč/žák

Kde se vzal elektrický proud v naší zásuvce? Co jsou to obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a jaké má jejich získávání dopady na životní prostředí? Jak můžeme spotřebu energie ovlivnit my sami? Na všechny otázky odpoví náš výukový program.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda - fyzika, zeměpis/geografie, přírodopis/biologie, Člověk a společnost – dějepis; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Jedeme v tom všichni	Téma: Doprava
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 5.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: 35 Kč/žák

Co vychází z výfuku našeho auta? A co všechno vdechujeme cestou po městské ulici? Zůstane Olivovna tím správným místem pro léčbu onemocnění dýchacích cest? Dá se vůbec uniknout hluku z dopravy? Jak cestují do školy žáci na Říčansku – může být cesta do školy zábavná? Jak se dopravují do práce rodiče? Pomůže nám odklon dopravy z Černokostelecké a obchvat Prahy?

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a společnost – výchova k občanství; Člověk a příroda - geografie, biologie; Člověk a zdraví; průřezová témata: Environmentální výchova a Výchova demokratického občana.

Název: Křížem krázem po Česku	Téma: Zeměpis a vlastivěda
Délka trvání: 3-4 h	Místo konání: muzeum
Věk: 4.–8. třída ZŠ	Cena: 35 Kč/žák

Může být zeměpis napínavou zábavou? To si pište! Přijďte se přesvědčit a ve velkém zeměpisném klání družstev projít křížem krázem Česko a jeho geografii – fyzickou, sociální, ekonomickou i cestovní ruch.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět – vlastivěda; Člověk a příroda – zeměpis; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Historicko-vlastivědná vycházka po Říčanech	Téma: Historie
Délka trvání: 2 h	Místo konání: terén
Věk: 1.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: 35 Kč/žák

Procházka po významných místech našeho města – hrad, kostel, radnice, náměstí, katovna a další, s odborným výkladem historika muzea.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět – prvouka, vlastivěda; Člověk a společnost – dějepis.

Název: Na říčanském panství	Téma: Historie
Délka trvání: 3 h	Místo konání: muzeum
Věk: 6.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: 35 Kč/žák

Jak vypadal život v Říčanech v dobách středověku? Jak žili lidé na hradě, ve městě a na vesnici? To zjistíte, když spolu s námi projdete branou věků a stanete se na chvíli rytíři, měšťany, sedláky či kněžími...

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a společnost – dějepis.

Název: Přírodovědná vycházka	Téma: Přírodovědné programy v terénu
Délka trvání: 2-4 h	Místo konání: terén
Věk: MŠ, ZŠ, SŠ	Cena: 35 Kč/žák

Rozhlédneme se kolem sebe, jaké stromy rostou v lese, jaké rostliny, co právě kvete. Společně budeme pozorovat pobytové stopy zvířat, možná, když budeme mít štěstí, některá zvířata i uvidíme.

Pozn.: Vycházku lze zaměřit na vodní ekosystémy, či dle přání učitele.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda – přírodopis/přírodověda/biologie; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Kam se poděly černé lesy?	Téma: Přírodovědné programy v terénu
Délka trvání: 4-5 h	Místo konání: terén, Voděradské bučiny
Věk: 6.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: zdarma

Žáci se během exkurze promění v badatele - historiky i přírodovědce - a pokusí se sami, kousek po kousku, poodhalit skryté tajemství Voděradských bučin. Zúčastní se probíhajícího výzkumu, který přispěje k poznání vhodných podmínek pro přirozené zmlazení buku.

Zařazení v rámci RVP: Vzdělávací oblast Člověk a příroda – přírodověda/přírodopis/biologie; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Expedice „Hájovna“	Téma: Přírodovědné programy na hájovně
Délka trvání: 2 dny (2. den konec okolo 14 h)	Místo konání: hájovna a okolí
Věk: 2.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: 300 Kč/žák

Vypadá jako obyčejný les, ale skrývá mnohá tajemství. Pojďme společně pátrat, kdo žije ve vodách Říčanského lesa, pojďme pozorovat rostoucí stromy a rostliny, pojďme pátrat po zvířatech.

Dvoudenní pobytový program pro třídní kolektivy, kde zázemí bude na říčanské hájovně poblíž Světic a většina programu se odehrává v terénu.

Zařazení v rámci RVP:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda - přírodověda/přírodopis/biologie; průřezové téma Environmentální výchova.

Název: Akce „T“	Téma: Zážitkové programy na hájovně
Délka trvání: 2 dny (2. den konec okolo 14 h)	Místo trvání: hájovna a okolí
Věk: 4.-9. třída ZŠ, SŠ	Cena: 350 Kč/žák

Napínavý příběh, kde nebudete diváky, ale samotnými účastníky. Na každém členu skupiny bude záležet, podaří-li zachránit to nejcennější, co máte. Vydejte se ze sebe všechno a poznejte, co ve vás vězí! Víc, než si myslíte! Stmelovací dvoudenní program pro školní kolektivy na základě principů zážitkové pedagogiky.* Náplní jsou prožitkové sebepoznávací aktivity, aktivity zaměřené na spolupráci a rozvoj pozitivních vztahů ve skupině.

Zařazení v rámci RVP:

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Jedná se o intenzivní zážitkovou teambuildingovou akci, která rozvíjí především sociální a komunikační dovednosti.

* Základem zážitkové pedagogiky je vlastní aktivita, prostřednictvím které člověk získá zážitky. K učení dochází díky reflexi – zkoumání a zpracování zkušeností, které zážitek vyvolal.

Kromě environmentálních výukových programů pořádáme pro školy vánoční a velikonoční rukodělné dílny spojené s výkladem o vzniku svátků. Aktuální nabídka je vždy k dispozici v muzeu.

Hodinou se rozumí 60 minut.

V délce programu jsou započítány i přestávky.

